

Автори звертають увагу, що прийняття такого документа для ОМС не є обов'язковим. Водночас, місцеві ради, які дійсно налаштовані на прозору роботу та конструктивну взаємодію з інститутами громадянського суспільства, нерідко встановлюють процедури, які б сприяли підсиленню громадського контролю та забезпечували врахування ОМС результатів такого контролю.

Нижче запропонований примірний Порядок сприяння проведенню громадської експертизи. Зважаючи на те, що більшу частину рішень ОМС ОТГ реалізують його виконавчі органи, Порядок розрахований на застосування громадської експертизи діяльності виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради та її виконавчих органів.

ПОРЯДОК сприяння проведенню громадської експертизи діяльності виконавчого комітету _____ ради та її виконавчих органів

1. Цей Порядок визначає комплекс дій та заходів щодо сприяння проведенню інститутами громадянського суспільства громадської експертизи діяльності виконавчого комітету _____ ради та її виконавчих органів (далі – виконавчі органи).

2. Громадська експертиза діяльності ОМС (далі - громадська експертиза) є складовою механізму демократичного управління, який передбачає проведення інститутами громадянського суспільства аналізу та оцінки діяльності виконавчих органів, їх посадових осіб та підготовку експертних пропозицій щодо вирішення питань місцевого значення.

Предметом громадської експертизи є питання, віднесені до компетенції виконавчого комітету _____ ради та її виконавчих органів.

3. Під інститутами громадянського суспільства у цьому Порядку розуміються громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, благодійні організації та інші невідприємницькі товариства, установи та організації – юридичні особи приватного права¹, легалізовані відповідно до законодавства, та місцезнаходження яких зареєстровано на території _____ територіальної громади.

4. Інститут громадянського суспільства (далі – ІГС), зацікавлений у проведенні громадської експертизи, надсилає на ім'я _____ голови повідомлення про проведення громадської експертизи із зазначенням:

- 1) найменування, місцезнаходження ІГС, відомостей про його реєстрацію, контактних телефонів, електронної адреси (за наявності) та адреси для листування, якщо вона є відмінною від місцезнаходження ІГС;
- 2) посади, прізвища, ім'я та по батькові уповноваженої особи від ІГС, з якою буде взаємодіяти уповноважена особа виконавчого органу щодо сприяння проведенню громадської експертизи;
- 3) предмета та мети проведення громадської експертизи;
- 4) у разі потреби запиту на інформацію, із описом інформації або зазначенням виду, назви, реквізитів чи змісту документів, щодо яких робиться запит, необхідних для проведення громадської експертизи.

Повідомлення про проведення громадської експертизи підписується уповноваженою особою ІГС відповідно до їхніх установчих документів.

Якщо у повідомленні міститься запит на інформацію, повідомлення оформлюється з урахуванням приписів Закону України «Про доступ до публічної інформації». У такому випадку повідомлення розглядається у порядку та строки, визначені Законом України «Про

¹ Перелік інститутів громадянського суспільства у цьому зразку вказаний на розсуд авторів. Перелік може бути звужений або розширений на розгляд місцевої ради.

доступ до публічної інформації».

Коментар авторів:

Рекомендується органам місцевого самоврядування при розробленні Порядку сприяння проведенню громадської експертизи передбачити норму, згідно якої до повідомлення про проведення громадської експертизи, у разі потреби, додається запит на інформацію. В такому випадку повідомлення оформлюється з урахуванням приписів Закону України «Про доступ до публічної інформації» (див. абзац сьомий п. 4 Порядку).

Таким чином, якщо проведення громадської експертизи потребуватиме надання (копіювання) значного обсягу матеріалів/документів, органи місцевого самоврядування зможуть застосовувати Порядок відшкодування фактичних витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на публічну інформацію, які мають бути прийняті відповідними органами згідно законодавства про доступ до публічної інформації.

5. _____ голова своїм розпорядженням визначає відповідальний виконавчий орган (посадову особу), до компетенції якого належить питання, що є предметом громадської експертизи, для опрацювання та сприяння проведенню ІГС громадської експертизи відповідно до цього Порядку.

Відповідальний виконавчий орган (посадова особа) розглядає повідомлення ІГС про проведення громадської експертизи та готує один з наступних документів:

1) проект розпорядження _____ голови про сприяння ІГС у проведенні громадської експертизи;

2) повідомлення про відмову в підготовці проекту розпорядження _____ голови про сприяння ІГС у проведенні громадської експертизи.

6. ІГС може бути відмовлено у проведенні громадської експертизи у випадках якщо:

- 1) повідомлення ІГС не відповідає вимогам, передбаченим пунктом 4 цього Порядку;
- 2) предмет громадської експертизи направлений на оцінку діяльності, що не належить до компетенції виконавчого органу;
- 3) член керівного органу ІГС є близькою особою члена або посадової особи виконавчого органу, щодо діяльності якого проводиться громадська експертиза;
- 4) повідомлення про проведення експертизи подане ІГС, до якого може бути застосований захід, передбачений пунктом 13 цього Порядку.

Для цілей підпункту 3 пункту 6 цього Порядку термін «близька особа» вживається у визначенні, наданому Законом України «Про запобігання корупції».

Якщо у виконавчому органі не визначено посадову особу, відповідальну за попередній розгляд та підготовку проектів розпоряджень, зазначених у підпунктах 1 та 2 пункту 5 цього Порядку, відповідальність за виконання цих приписів Порядку покладається на _____ голову.

7. Розпорядження _____ голови про сприяння ІГС у проведенні громадської експертизи видається протягом _____ робочих днів² з моменту отримання відповідного повідомлення.

У розпорядженні _____ голови зазначаються:

1) прізвище, ім'я, по батькові та посада особи (осіб) виконавчого органу, відповідальної (відповідальних) за сприяння проведенню громадської експертизи;

2) перелік заходів, що мають бути забезпечені виконавчим органом з метою сприяння проведенню громадської експертизи із зазначенням строків та відповідальних виконавців;

3) необхідність утворення та склад робочої групи зі сприяння проведенню громадської експертизи.

² Рекомендується встановлювати строк не більше 7 робочих днів.

У разі утворення робочої групи зі сприяння проведенню громадської експертизи, до її складу обов'язково включаються представники відповідного ІГС.

Копія розпорядження про сприяння ІГС у проведенні громадської експертизи не пізніше, ніж на третій робочий день після його видання, надсилається відповідному ІГС у спосіб, вказаний ІГС у повідомленні про проведення громадської експертизи, а якщо такий спосіб не визначено – на поштову адресу ІГС.

День видання розпорядження про сприяння ІГС у проведенні громадської експертизи є датою початку проведення такої експертизи.

8. Вмотивоване повідомлення про відмову у проведенні громадської експертизи із зазначенням підстав такої відмови, та у разі можливості внесення виправлень у повідомлення, із зазначенням недоліків, які потрібно виправити, надсилається уповноваженій особі ІГС у спосіб та строки, визначені абзацом сьомим пункту 7 цього Порядку. Невмотивована відмова у підготовці розпорядження не допускається.

9. Інформація про отримання повідомлень про проведення громадської експертизи, а також прийняті з цього приводу рішення оприлюднюються на веб-сайті виконавчого органу (у разі наявності) та Ради³ у строк не пізніше трьох робочих днів з моменту прийняття відповідного рішення.

10. Документи та інформація, запитані ІГС для проведення громадської експертизи, готуються та надаються відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

11. Посадові особи виконавчого органу не повинні перешкоджати проведенню громадської експертизи та втручатись у правомірну діяльність ІГС, пов'язану з її проведенням.

12. Висновки, пропозиції чи інші документи, підготовлені ІГС за результатами громадської експертизи (далі - експертні пропозиції), подаються ____ голові протягом 60 робочих днів від початку проведення громадської експертизи в письмовій та електронній формі з зазначенням:

- 1) інформації про ініціатора громадської експертизи;
- 2) предмета і мети проведення громадської експертизи;
- 3) відомостей про експертів, які проводили експертизу;
- 4) переліку інформації, відомостей та документів, які були досліджені для проведення громадської експертизи;
- 5) експертних пропозицій щодо аналізу та оцінки діяльності виконавчого органу (розв'язання проблем місцевого значення, які становлять суспільний інтерес).

Експертні пропозиції повинні стосуватися виключно питань, віднесених до компетенції відповідного виконавчого органу та які є предметом даної громадської експертизи згідно з підпунктом 3 пункту 4 цього Порядку, містити чіткі рекомендації і опис заходів з їх впровадження, а також можуть містити обґрунтовану оцінку діяльності виконавчого органу.

У разі коли ініціатор громадської експертизи не подав експертні пропозиції протягом 60 робочих днів від початку проведення громадської експертизи, експертиза вважається такою, що не відбулася.

13. ІГС, який у визначені цим Порядком строки не подав експертних пропозицій за наслідками проведення громадської експертизи, не може ініціювати проведення та/або брати участь у проведенні інших громадських експертиз діяльності виконавчого органу протягом ____ календарних днів з моменту завершення строку для подання відповідних експертних пропозицій.

Заборона, передбачена абзацом першим цього пункту Порядку, не може обмежувати права ІГС на доступ до публічної інформації та стосується виключно права участі в проведенні

³ У разі відсутності у виконавчого органу власного веб-сайту, відповідна інформація публікується на сайті Ради.

громадських експертиз.

Інформація про застосування до ІГС передбачених абзацом першим цього пункту заборон та підстав для їх застосування оприлюднюється у строки та спосіб, визначений пунктом 9 цього Порядку, та має бути доступною для перегляду щонайменше протягом 365 календарних днів з моменту прийняття відповідного рішення.

14. Експертні пропозиції, підготовані ІГС за результатами проведеної громадської експертизи, мають бути розглянуті виконавчим комітетом та/або Радою протягом 30 календарних днів від дати надходження таких пропозицій.

Для участі з правом голосу в розгляді експертних пропозицій обов'язково запрошується представник ІГС, який проводив громадську експертизу.

Експертні пропозиції ІГС розміщуються на веб-сайті виконавчого органу (у разі наявності) та Ради не пізніше, ніж через _____ робочих днів⁴ з моменту отримання експертних пропозицій.

15. За результатами розгляду експертних пропозицій, підготованих ІГС за результатами проведеної громадської експертизи, виконавчий комітет та/або Рада в межах своїх повноважень може прийняти одне з таких рішень:

1) підтримати експертні пропозиції та, за необхідності, доручити відповідним виконавчим органам Ради підготувати проект рішення виконавчого комітету (Ради) з цього питання;

2) підтримати експертні пропозиції частково (з обґрунтуванням такого рішення) та, за необхідності, доручити відповідним виконавчим органам Ради підготувати проект рішення виконавчого комітету (ради) з цього питання;

3) відхилити експертні пропозиції з обґрунтуванням такого рішення.

Інформація про результати розгляду експертних пропозицій відповідальним виконавчим органом (посадовою особою) надсилається письмово на зазначену ІГС адресу та оприлюднюється на веб-сайті виконавчого органу (у разі наявності) та Ради не пізніше ____ робочих днів⁵ з моменту їх розгляду.

⁴ Рекомендується встановлювати термін не більше 5 робочих днів.

⁵ Також рекомендується встановлювати термін не більше 5 робочих днів.